

احمد رضا هنرمند

116

Selected work in the Second Round of the
KOOCH Magazine Design Competition
Ahmadreza Honarmand

فضای زندگی امیریۀ تهران

زندگی روزمره مردم با ساختار شهری درهم تنیده شده است، درحالی که خانه جایی برای فرار از همه‌های شهری است، ولی این خانه‌ها و ساختمان‌ها در کنار هم بافتی سنگین را تشکیل می‌دهند. این همه و هرج و مرج فقط در کارهای روزانه نیست، بلکه می‌توان آن را در ساختار این ساختمان‌ها نیز مشاهده کرد. ضوابط طراحی ساختمان و سرعت در ساخت و ساز باعث شده است که طرح‌هایی یکنواخت و تکراری به وجود آید. اکنون مردم برای فرار از این یکنواختی به دنبال فضایی در شهر هستند که به‌طور معمول وجود ندارد، بدون توجه به اینکه فضای زندگی در خانه‌ها و محله‌ها باید پیش‌بینی شده باشد. با ساختن ساختمان‌ها بدون توجه به همسایگی و پتانسیل زمین بناها مانند دیواری بلند با خط آسمان یکسان ساخته می‌شوند. این‌گونه طراحی‌ها به دلیل طمع در ساخت و ضوابط کنونی به وجود می‌آید. به وجود آمدن این خط باعث خفگی شهر و فضای بدون زندگی در خانه‌ها شده است.

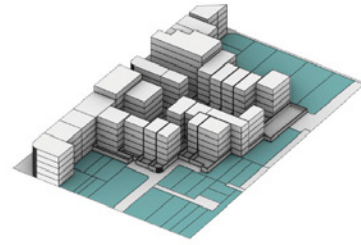
در این طرح پیشنهاد شده است که هر چقدر ساختمان به طبقات آن اضافه می‌شود، حداقل ۱۵ درصد از مساحت طبقه پایین کاسته شود. با کم شدن مساحت طبقات هر زمین به‌طور خودکار میزان طبقات را نسبت به بزرگی زمین هماهنگ می‌کند و عقب‌رفتگی‌ها در خط آسمان پویایی ایجاد می‌کنند. حیاط‌ها در ارتفاع خط آسمان را باز می‌کنند و ساکنان نیز از زندگی یکنواخت در فضای بسته‌رهایی می‌یابند. با این ضابطه، چالش جدیدی برای معماران به وجود می‌آید و طمع ساخت طبقات بالا را کنترل می‌کند.

در جانیابی بنا در سایت، طراح باید در انتخاب مکان مناسب آزاد باشد به این دلیل که طراح و مصرف‌کننده از این آگاهی برخوردارند که بهترین مکان برای ساختمان کجاست. با قرارگیری ساختمان‌هایی با اشکال مختلف در شهر، پویایی فضای باز ایجاد می‌شود. با باز شدن اطراف ساختمان چه از روی زمین، چه در ارتفاع، باعث گردش هوا در مقیاس بزرگ‌تر می‌شود.

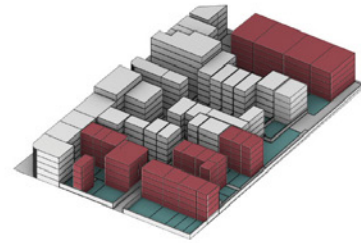
در طراحی ساختمان این مسابقه سعی شده است که خود خانه فضای زندگی باشد. هرکدام از واحدها حیاط اختصاصی خود را دارد، با اینکه خود ساختمان هم حیاط باز و نیمه‌بازی برای استفاده همسایگان دارد. برای برنامه‌ریزی واحدها به این نکته توجه شده است که تیپ‌های مختلف مردم باید بتوانند در کنار یکدیگر هم‌بستی کنند، به همین منظور واحدهایی برای یک خانواده ۴ نفره، خانواده ۳ نفره، زوج جوان و یک دانشجوی در نظر گرفته شده است. باید اشاره کرد که پویایی در ساخت، بدون پویایی اجتماعی کم‌ارزش است. نقطه اتصال واحدها؛ یعنی فضای مشاع، باز در نظر گرفته شده است که همسایگان در فضایی دلنشین‌تر بتوانند باهم تعامل داشته باشند.

در طبقه همکف، فضای ورودی لابی از فضای خصوصی همسایگان که حیاط است، با دسترسی عمودی از هم جدا شده است. همچنین این دو فضا با اختلاف تراز نیز از هم مجزا هستند. در واحدها نیز در نظر گرفته شده است که فضاهای خصوصی‌تر از فضاهای عمومی جدا باشند. همچنین برای همه حمام‌ها در هر خانه نور طبیعی وجود دارد. برای به وجود آوردن حریمیت از عقب‌رفتگی و باغچه‌ها کمک گرفته شده است. این باغچه‌ها در ادامه پنجره‌ها نیز ادامه پیدا می‌کند که هم نما را پویا کند و هم فضای داخل را با طراوت.

در نما آجر روستیک سنتی تهرانی و در داخل سنگ تیشه‌ای برای کف پیشنهاد شده است. رجوع به حس نوستالژی در ضمیر ناخودآگاه مردم، فضاهای به‌یادماندنی در خانه به وجود می‌آورد. در این طرح به این نکته توجه شده است که طراحی باید از بستر شهر شروع شود. این بستر هم باید فضای زندگی ساختمان را بهبود ببخشد هم خود بنا باید بستر را قوی‌تر کند. طراحی به صورتی انجام شده که هم از دید رهگذر زیبا باشد و هم با تعمیم آن به محله شرایط زیست‌محیطی و بافت را ارتقا یابد. ■

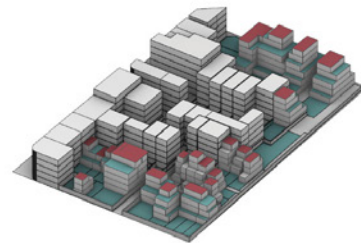

وضعیت موجود

ادامه روند وضعیت موجود

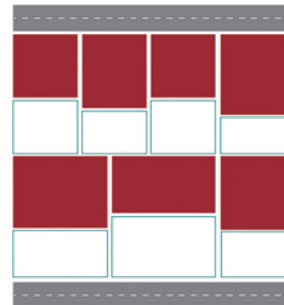
شهر با تراکم‌سازی زیاد در حال خفه شدن است
همین‌طور فضای زندگی از مردم گرفته می‌شود

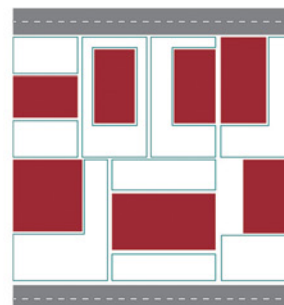
مردم و شهر هر دو به راهبرد جدیدی برای ادامه حیات نیاز دارند

کم کردن حداقل ۱۵ درصد
مساحت نسبت به طبقه قبلی

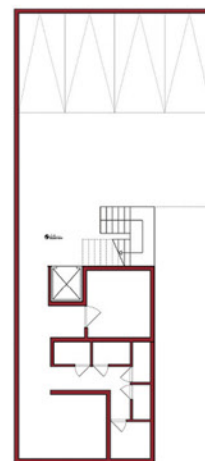
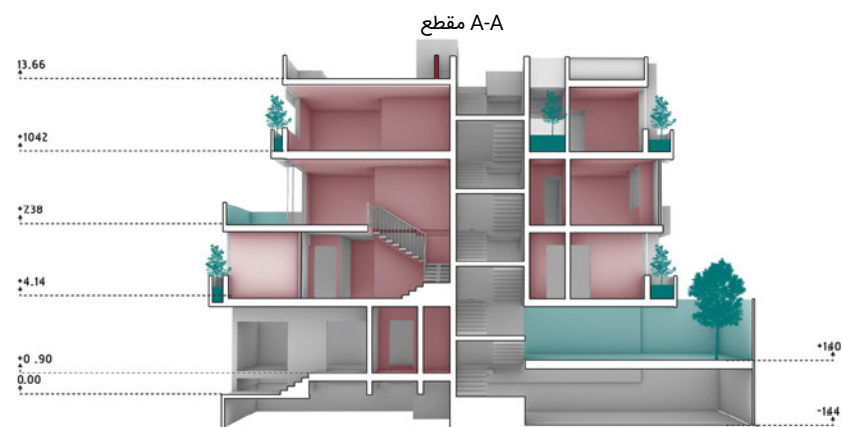
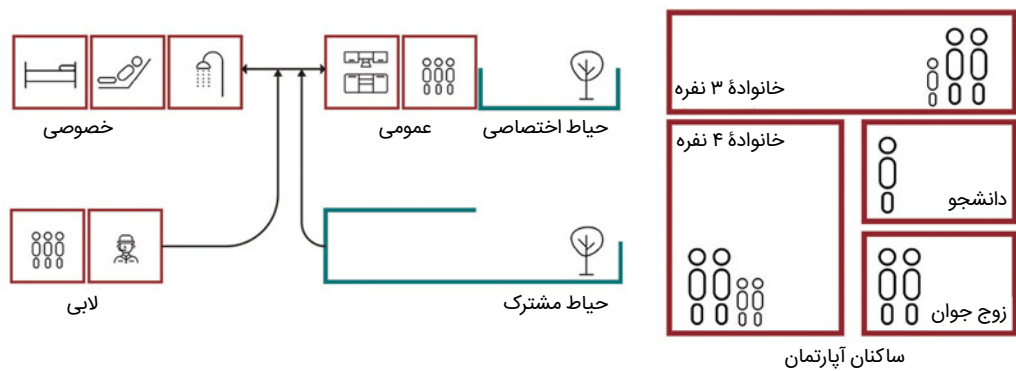
پیشنهاد کاهش هر طبقه حداقل به میزان ۱۵ درصد باعث کاهش تراکم سطح شهر
در ارتفاعات می‌شود.
همچنین هر پلاک به نسبت خود پتانسیل ارتفاعی دارد پس نیازی به معلوم کردن
محدودیت ارتفاعی نیستیم.

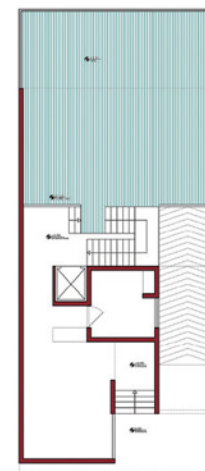
جانیابی ۶۰ درصد در ضوابط

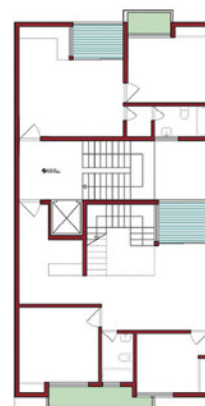
جانیابی ۶۰ درصد پیشنهادی به‌صورت آزاد

پارکینگ

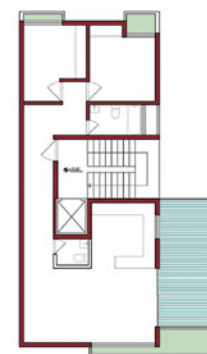
همکف

طبقه یک

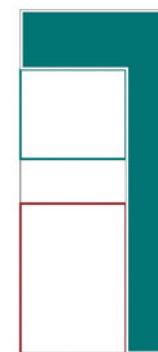

طبقه دو

طبقه سه

همکف-فضای مشترک

طبقه یک ۱۴۸ مترمربع

طبقه دو ۱۱۷ مترمربع ۲۰ درصد کوچکتر

طبقه سه ۹۹ مترمربع ۱۵ درصد کوچکتر

